

Forflag om Baneanlæg. De Baner, som der nu ere, fyldestgjøre dog vistnok væsentlig alle de Hensyn, der kunde interessere Staten i det Hele; de Baner, der fremtidig vil blive Tale om, ville være af mere lokal Interesse. Regjeringen vil være tilbøielig til at sige: naar vi ikke kunne se, at Banen har den Betydning for den vedkommende Egn, at den vil offere Noget for at faae den, kunne vi ikke gaa med til at anlægge den. Jeg mener, at dette vil blive den ene Konsekvent. Den anden Konsekvent vil blive, at der vil komme en sand Syndflod af Begjæringer om at faae Jernbaner baade til det ene og det andet Sted. Naar det ikke vil koste Beboerne Noget, hvorfor skulde de saa ikke forlange det? Der er jo kun den Uleilighed forbundet dermed at skrive et Andragende og indsende en Petition; hvorfor saa ikke forlange det? Man vil øve et Tryk rundt omkring paa de paa Stedet hjemmehørende Nøgtsdagsmænd og forlange af dem, at de skulle fremkomme med Forflag om Baneanlæg, og vi ville faae en Overflod af private Forflag om Jernbaner til Behandling. Selv om man saa vil sige: Nei, den og den Bane er dog for stærkt et Stykke; der maa vi have et Tilskud, vil jeg nok spørge om, hvor man skal drage Grændsen mellem Tilskud og Ikke-Tilskud. Jeg kan ikke se bedre, end at man bør blive paa det Standpunkt, hvorpaa man hidtil har staaet, at naar en Bane væsentlig fremmer de lokale Interesser, maa man gjøre Banens Anlæg afhængig af et Tilskud; vedkommende Egn maa lægge for Dagen, at den har en saadan Interesse for Banen, at den er villig til at give Tilskud. Der er i den senere Tid ved Behandlingen af dette Spørgsmaal kommet den Betragtning frem, at nærmere beset var ethvert Baneanlæg, som opjalyr en enkelt Egn, derved jo ogsaa til Fordel for hele Staten, det var altsaa et Statsformaal; man burde ikke stjæle mellem de Jernbaner, der forfølge Statsformaal, og dem, der befordre lokale Interesser, der var ikke mere Grund til at forlange Tilskud fra det ene end fra det andet Sted. Det er naturligtvis rigtigt, at naar Jernbanen er til Fordel for en Egn, er den ogsaa indirekte til Fordel for Staten, men det har jo baade Regjeringen og Nøgtsdagen anerkjendt ved for saadanne Steder at bevilge Jernbaneløve, ved hvilke Staten tog Hovedbyrden,

saaledes som med Hensyn til det foreliggende Lovforflag. Jeg skal sluttelig for mit eget Vedkommende anføre, at hvis man skulde vedtage, at Tilskudet skal falde bort, maa jeg forbeholde mig mit endelige Staaende med Hensyn til Loven ved 3die Behandling. Jeg maa for Principets Skyld lægge det høie Thing paa Sinde, at følge Mindretallet med Hensyn til dette Forflag.

Saa er der endnu et 3die Spørgsmaal, men som ikke har nogen principiel Betydning, det er et rent Penge- og Hensigtsmæssigheds-spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Jernbanens Styrke, om man skal følge Regjeringen og bygge den af 45 Punds Skinner eller følge Flertallet og bygge den af 35 Punds Skinner. Det forekommer Udvalget, at en Bane, der er bygget med 35 Punds Skinner, maa efter Størrelsen af den Trafik, der i lang Tid kan ventes paa den, anses for tilstrækkelig, og kan man bygge billigere, er der ikke nogen Grund til ikke at tage denne Besparelse for Statskassen. Det er en billigere Bygningsmaade, dels med Hensyn til Skinnerne, dels ogsaa, fordi Hegnene derved falde bort tilligemed Leddene og Leddevogterhusene, ligesom ogsaa, forsaavidt der er Tale om Vrobygninger, som staa i Forbindelse dermed, disse da kunne være mindre svære. Vi have troet at maatte anbefale den billigere Byggemaade, som man ogsaa kjender andre Steder; jeg skal saaledes henvisse til, at Thistedbanen er bygget af 35 Punds Skinner. Der er kommen Indvendinger frem mod at bruge den billigere Byggemaade, hentede dels fra, at der behøves særligt Materiel, derunder særlige Lokomotiver til en saadan Bane, dels fra, at man jo nu stundom benytter Godsvoogne som, naar de ere fyldte, ere saa tunge, at de ikke kunne beføres paa en saadan Bane. Jeg kan imidlertid ikke tillægge disse Indvendinger nogen væsentlig Betydning. Hvad angaar den første, maa man huske paa, at naar man først har denne Bane og der kommer Tog enten Nord fra eller Syd fra til Hobro, maa særskilte Lokomotiver tage de Vogne, der herfra skulle til Løgstør, enten Banen er bygget saa eller saa; man maa altsaa i ethvert Fald have særskilte Lokomotiver til denne Bane. Hvad angaar de tunge Godsvoogne, vil det jo ikke